

PERSBERICHT

21 april 2008

Slippertjes van Maria Sibylla Merian

Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam presenteert van 26 april t/m 27 juli 2008 de expositie 'SLIPPERTJES VAN MARIA SIBYLLA MERIAN' met schilderijen van Joos van de Plas.

Als kind raakte Joos van de Plas (1952) geboeid door een drietal ingekleurde kopergravures. Op latere leeftijd begreep zij dat deze uit een 18^e-eeuws boek moesten komen, het *Metamorphosis Insectorum Surinamensium* (1705) van Maria Sibylla Merian. Dit was het begin van een voortdurende interesse. Na veelvuldige bestudering van Merians werk werd de 'Vliege die op het punt van veranderinge is' een van haar favoriete details: een lelijk beest en op de koop toe nog een verzinsel ook.

Maria Sibylla Merian (1647-1717) werd geboren in Duitsland en verhuisde later naar Nederland. Zij was kunstenaar en onderzoeker, beroemd geworden door haar onderzoek naar de metamorfose van vlinders, en een van de eerste die dit fenomeen heeft afgebeeld. Daarbij tekende Merian de insecten op de planten waar ze in de natuur op voorkomen. In 1699 is zij in Suriname geweest om ter plekke insecten en planten te verzamelen. Dat moet in die tijd een heldendaad geweest zijn. Ziek keerde ze terug in Amsterdam. Daar publiceerde ze in 1705 een meesterwerk over planten en insecten van Suriname: *Metamorphosis Insectorum Surinamensium*.

Schilder Joos van de Plas was in 2005/2006 in Suriname op de plaatsen waar ook Maria Sibylla haar onderzoekingen heeft verricht. Dat leidde tot een grote collectie van schilderijen, prenten en schetsen die zowel verslag doen van haar reis als van de manier van kijken van Merian als onderzoeker. Het bleek dat Merian soms insecten kreeg aangeboden die niet bestonden. De vinder die er geld voor kreeg, had twee totaal verschillende insecten in elkaar geschoven tot een nieuwe monsterlijke hybride, een soort mechanische genetische manipulatie. Met een beetje goede wil kon je de verschillende delen van grote insecten in elkaar zetten als een bouwdoos. In een periode dat men geloofde in een schepping door een doelbewuste schepper werd met een dergelijk bedrog als het ware door gewone mensen gedemonstreerd hoe God aan het werk was geweest. De vreemde 'fouten' - slippertjes - die in het werk van Maria Sibylla Merian waren binnengeslopen, fascineerden Van de Plas. Ineens waren die tekeningen niet meer de afbeeldingen naar aanleiding van wetenschappelijke observaties, maar vreemde ontwerpen voor een nieuwe natuur. Merian heeft deze insecten zo getekend, wellicht niet wetend dat het een vervalsing was. Van de Plas was gefascineerd door deze vreemde momenten in het oeuvre van Merian. Zelf heeft zij ook nieuwe planten en dieren 'gemaakt' door achter de computer combinaties te maken. Merian en haar 'oplichters' en Van der Plas met 'photoshop' wedijveren hier met de evolutie.

Meer informatie: Kees Moeliker 010 2660463 | 06 53778445; voor beeldmateriaal zie: www.nmr.nl > museum > voor de pers

Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Westzeedijk 345 (Museumpark) 3015 AA Rotterdam
010 4364222 | info@nmr.nl | www.nmr.nl